

lem udtalte: „Vi er lykkeligt holdt udenfor Krigen, men det skyldes Forholdenes Natur og ikke, som nogle ynder at sige, særlig Statsmandskløgt fra Regeringens Side. Man har ført den Neutralitetspolitik, som krævedes, men særlig Statsmandskløgt“ — altsaa „Statsmandskløgt“ for anden Gang — „har ikke været nødvendig for at holde Krigen fra Døren“ — Jeg maa sige, at da jeg paa Vejen til Odense læste denne Udtalelse af en af — det kan jeg nok sige — de dygtigste Mænd i vort politiske Liv herhjemme i Danmark, følte jeg mig et Øjeblik skamfuld og paa en Maade ogsaa oprørt (Afbrydelse). Ja, paa en Maade oprørt, thi hvis det var nogle Venstreblade, som skrev saadan — de er jo Specialister i saadanne Smaaligheder og Perfidier — og hvis det havde været en Mand, der havde staaet og talt, som ikke vidste nogen Besked, saa lader man en saadan Udtalelse løbe for det, den er. Men det ærede Medlem fra Æbeltoft er ikke en Mand, der ikke ved Besked, det er en Mand — det ved vi allesammen — af høj politisk Kultur, det er en Mand, som har sin historiske Viden i Orden, en Mand, der har været Konseilspræsident i dette Land, og det er derfor ubegribeligt for mig, som ganske vist heller ikke er andet end Lægmand, at en saadan Mand kan staa frem og udtale sligt i en Tid som den, vi nu lever i. Jeg forstaar slet ikke, at han kan gøre det. Jeg ser meget vel, at det sker af valpolitiske Grunde, men Herregud, de Par Vælgere, som der kan strides om mellem det radikale Parti, Venstrepartiet og os paa dette Omraade, er de en saadan Udtalelse værd? Det forstaar jeg sandelig slet ikke. Det er muligt, at den radikale Regering kan profitere nogle Hundrede eller maaske Tusinde Stemmer paa, at de har en Udenrigsminister Scavenius, det er muligt, siger jeg, men selv om saa var, synes jeg, at man skulde lade dem beholde de Vælgere. Det ærede Medlem fra Æbeltoft har jo Raad til det, for jeg synes dog, naar vi ser paa alt, hvad der er sket herhjemme under Krigen, er det en af de mindste Ting, der sker her, om der løber nogle Hundrede eller Tusinde Vælgere fra det ene Sted til det andet.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft finder altsaa, at der ikke udkræves nogen særlig Statsmandskløgt for at styre Landet. Som jeg sagde før, har det ærede Medlem fra Æbeltoft selv været Konseilspræsident, og den Gang — det var i Fredens Dage i 1909 — erindrer jeg grant, at det ærede

Medlem fra Æbeltoft indfandt sig med daværende Udenrigsminister Grev Ahlefeldt-Laurvigens der ved det samme Bord, og at de to stod frem her og forsikrede om, at vi menige Medlemmer, som sad der tilbage i Salen, ikke havde nogen Forstaaelse af, hvor vanskeligt det var at styre et Land, nej de, der sad helt oppe paa Udenrigsministerens og Konseilspræsidentens Taburetter, de saa ganske andre Ting, der var skjulte for os; vi anede ikke, hvor vanskeligt det var at styre Landet gennem denne syndige Verden. Det var i 1909, og nu er der Verdenskrig! Men nu gaar det hele af sig selv, nu kan man efter det ærede Medlems Mening sætte en hvilken som helst Per Tot til at være Udenrigsminister. Det gaar af sig selv at føre den Udenrigspolitik, som kræves, der behøves ikke den fjerneste Statsmandskløgt, det hele skal nok rulle af sig selv. Jeg siger — og der var nogen, der lo før, da jeg sagde det —, at jeg paa en Maade blev baade skamfuld og bedrøvet, da jeg læste denne Udtalelse. Ja, enhver tænkende Mand har i Virkeligheden Grund til at føle sig baade skamfuld og bedrøvet over, at en af Rigsdagens betydeligste Politikere i dette Øjeblik gaar ud i Landet og siger sligt. Jeg siger, at man har Lov til at føle det saaledes. Det ærede Medlem vilde komme i en svær Forlegenhed — selv om han er Historiker —, hvis han skulde bevise Rigtigheden af det, han siger, thi det ærede Medlem maa vide lige saavel som jeg, at Beviset for, at denne Regering og den nuværende Udenrigsminister ikke har bedrevet noget stort, ligger jo ikke lige tilgængeligt her i Landet for alle. Det, man ved derom her i Landet, ved vi ikke allesammen. Jeg maa antage, at Ministerraadet, Ministeriet sammen med Kongen har deres Hemmeligheder i saa Henseende. Men Bedømmelsen af, hvorvidt den nuværende Udenrigsminister har optraadt som en Statsmand, vil jo først blive aabenbar, naar en Gang alle Oplysninger om Forhandlinger, der er førte i Berlin, London, Washington o. s. v., bliver offentliggjort. Hvad ved vi om, hvad der er sagt indenfor disse Regeringer? Hvad ved vi om de Situationer, der har været for vort Land, og som det jo i alt Fald er notorisk, at vor Regering har friet os fra? Det ærede Medlem fra Æbeltoft ved ingenting i saa Henseende, og derfor er hans Udtalelse meget beklagelig. Men den oplyser os jo om, hvad vi kan vente os, naar Valgkampen rigtig begynder, thi naar selv de klogeste og største inden-